

महाराष्ट्र शासन

प्लास्टिक उद्योगातील रोजगारासंबंधात
किमान वेतन
(पुनर्विलोकन समितीचा)

अहवाल

१९७६

१३७७
राजकीय मध्यवर्ती सुदूरणालय
मुंबई
[किमत - १० पैसे]

AcN.

महाराष्ट्र शासन

एलास्टिक उद्योगातील रोजगारासंबंधात
किमान वेतन
(पुनर्विलोकन समितीचा)

अहवाल

१९७६

माननीय कामगार मंत्री श्री. शं. बा. पाटील यांना ~~सुरक्षेतर~~ सदस्यात
किमान वेतन (पुनर्विलोकन समिती) (१९७६) आपला अहवाल सादर करीत आहे.

सादर केल्याचा दिनांक ३० जून १९७६

अध्यक्ष

श्री. उमर अद्दुल अझीज काझी, विधानसभा सदस्य

सदस्य

श्री. जे. एम. जर्सिंग,

श्री. वी. एल. बूलानी,

श्री. डी. पी. आचार्य,

श्री. हरगोविंद वजाज,

श्री. पी. एल. मानकर,

श्री. जी. एम. खोडे,

श्री. शरद जे. राव,

श्री. जी. आर. खानोलकर,

सचिव

श्रीमती एस. पी. गायत्रोडे,

सहाय्यक कामगार आयुक्त, मुंबई.

अनुक्रमणिका

प्रकरण	पृष्ठ		
एक	प्रास्ताविक—		
	समितीची नियुक्ती		१
	समितीचा कर्मचारीवर्ग		१
	विचारार्थ विषय—अहवाल सादर करण्याचा कालावधी		२
	कार्यपद्धती		२
	समितीचा दोन्यांचा कार्यक्रम		३
दोन	उद्योगाचे स्वरूप—		
	उद्योगाची व्याप्ती		६
	उद्योगाची जडणघडण		६
	प्लास्टिक उद्योगातील निर्मिती प्रक्रिया		७
	प्रक्रिया—उत्पादित		७
	तयार माल—अलिकडील काळात सुरु करण्यात आलेल्या नवीन पद्धती.		८
	राष्ट्रीय अर्थव्यवस्थेत प्लास्टिक उद्योगाने घातलेली भर ..		८
तीन	मालक व त्यांच्या संघटना यांचे विचार		१०
चार	कामगारांच्या प्रतिनिधींचे विचार		१३
पाच	वेतनाची समस्या—		
	अनुसूचीकून मिळालेले वेतनाचे चालू स्वरूप		२०
	मिळवलेल्या माहितीचा सारांश		२०
	इतर तत्सम उद्योगांमधील तुलनात्मक किमान वेतनाची माहिती		२०
	राहणीमान खर्चाचा निर्देशांक व मजुरी		२३
	किमान वेतनाची संकल्पना व त्यावावतचा आमचा दृष्टिकोन.		२३
	किमान वेतनाच्या कसेतून वगळण्यासंबंधीचा युक्तिवाद ..		२४

अनुक्रमणिका

सहा	शिफारसी—	पृष्ठ
	प्रस्तावना—कमचाच्यांचे वर्गीकरण	२६
	सुचिविलेले किमान वेतन	२७
	विभाग	२९
	विशेष भत्यासाठी तरतुद	२९
	निष्कर्ष	३०
	ऋणनिर्वेश	४३
जोडपत्र		
अ ते क	प्रचार प्रश्नावलीच्या आधारे गोळा केलेल्या माहितीनुसार मुंबईतील प्लास्टिक उद्योगांतील अकुशल, अर्धकुशल व कुशल वर्गांचे किमान व कमाल दैनिक वेतन.	४५
क-१	प्लास्टिक उद्योगातील किमान व कमाल दैनिक वेतन दर्शवणारे विवरणपत्र (समितीचे करार करून आणि कराराशिवाय मिळवलेल्या उत्तरांमधून संकलित केलेले):	५०
क-२	किमान व कमाल दैनिक वेतन दर दर्शवणारे विवरणपत्र (तोंडी साक्षीतून मिळालेले).	५१
ड	ज्या मालक व श्रमिक संघटनांकडे प्रश्नावली पाठवण्यात आली त्या संघटनांची सूची.	५२
दहा	१५ जून १९७६ रोजीची शासकीय अधिसूचना	५७